

Szanowni Czytelnicy,

trzeci numer „Zeszytów Naukowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie / Cracow Review of Economics and Management” zawiera pięć artykułów w języku polskim i trzy artykuły w języku angielskim. Ich problematyka mieści się w ramach dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, w szczególności dotyczy zaś różnych zagadnień z zakresu rachunkowości i zarządzania finansami oraz kształtowania jakości produktu.

W artykule otwierającym numer Michał Comperek omawia zarządzanie realnym wynikiem finansowym w przedsiębiorstwach przemysłowych będących w różnych fazach cyklu życia organizacji. Badania empiryczne przeprowadzone na próbie przedsiębiorstw notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie pozwoliły zauważyć intensyfikację działań w tym zakresie w przedsiębiorstwach znajdujących się w fazach wprowadzenia lub schyłku. Działania te polegały na manipulowaniu wolumenem sprzedaży, łagodzeniu polityki gospodarowania należnościami z tytułu dostaw i usług, oferowaniu nadzwyczajnych upustów cenowych oraz nadprodukcji. Na tej podstawie stwierdzono, że zakres rzeczowego kształtowania wyniku finansowego różni się w sposób statystycznie istotny w zależności od fazy cyklu życia organizacji.

W drugim artykule Dariusz Wędzki podejmuje próbę zdefiniowania tytułowej „zorganizowanej części przedsiębiorstwa”, która może być przedmiotem przejęcia, oraz określenia uwarunkowań tego procesu wynikających z polskich przepisów rachunkowości. Na podstawie analizy polskich przepisów prawa dotyczących rachunkowości stwierdzono, że zorganizowaną część przedsiębiorstwa można rozumieć jako aktywa wypracowujące korzyści ekonomiczne. Ponadto zwrócono uwagę, że polskie przepisy o rachunkowości nie dają możliwości ujęcia ujemnej wartości godziwej aktywów netto zorganizowanej części przedsiębiorstwa. W konkluzji podkreślono potrzebę uzupełnienia polskich przepisów rachunkowości o definicję zorganizowanej części przedsiębiorstwa oraz o wskazanie metody ujęcia ujemnej wartości godziwej jej aktywów netto.

W kolejnym artykule Wioletta Baran omawia rolę rachunkowości w realizacji potrzeb ekonomiczno-społecznych w aspekcie koncepcji zrównoważonego rozwoju na przykładzie projektów szkoleniowo-badawczych w podmiotach leczniczych. W artykule przedstawiono możliwości informacyjne, edukacyjne i aplikacyjne

systemu rachunkowości oraz wskazano, że dostosowanie monitorowanych i kontrolowanych działań w projektach szkoleniowo-badawczych do potrzeb podmiotów leczniczych prowadzi do osiągnięcia oczekiwanego wpływu na otoczenie. W konkluzji stwierdzono, że prawidłowe określenie potrzeb ekonomiczno-społecznych każdego rodzaju podmiotów, w tym podmiotów non profit, wpływa na efektywność systemu rachunkowości.

Problematyce gwarancji bankowej jako instrumentu pozwalającego utrzymać płynność finansową przedsiębiorstwom funkcjonującym w turbulentnym otoczeniu poświęcony jest artykuł Małgorzaty Kowalik. Jako przykład tego rodzaju otoczenia wybrano sytuację spowodowaną pandemią COVID-19. Na podstawie przeglądu literatury oraz analizy źródeł zastanych stwierdzono, że wykorzystywanie gwarancji bankowych było, obok innych specjalnych programów wspierania działalności przedsiębiorstw, czynnikiem ograniczającym ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej, zwłaszcza ryzyko utraty płynności finansowej. Zawarte w artykule rozważania stanowią przyczynek do wzbogacenia istniejącej wiedzy na ten temat.

Piotr C. Sosnowski porusza w swoim artykule zagadnienie zielonych zakupów, ich przesłanek oraz stosowanych w tym zakresie praktyk. Na podstawie przeglądu literatury oraz badań ankietowych autor stwierdza, że zakres wdrożenia koncepcji zielonych zakupów w wybranych sektorach B2B w Polsce jest względnie mały. Ustalono, że wdrożenie praktyk zielonych zakupów w badanych firmach obejmuje ich współpracę z dostawcami. Współpraca ta stanowi więc istotny element omawianego procesu. Do najważniejszych facylitatorów wdrażania zielonych praktyk zakupowych zaliczono: przepisy prawne zachęcające do takich działań, dążenie do redukcji kosztów zasobów i energii, ograniczenie popytu na niebezpieczne materiały, chęć spełnienia standardów w tym zakresie oraz poprawę wizerunku firmy.

W kolejnym artykule Dominika Jakubowska i Bogdan Pacholek próbują odpowiedzieć na pytanie, czy i w jakim stopniu postrzeganie przez konsumentów wartości tradycyjnych produktów żywnościowych wpływa na ich nabywanie. Na podstawie badań empirycznych przeprowadzonych techniką CAWI ustalono, że postrzegana wartość tradycyjnych produktów żywnościowych jest sumą użyteczności, na którą składają się: wartość identyfikacyjna, wartość ekonomiczna, wartość funkcjonalna oraz wartość informacyjna. Poczynione w artykule ustalenia poszerzają istniejącą wiedzę na temat wpływu postrzeganej przez konsumentów wartości produktu na zakup tradycyjnych produktów żywnościowych.

Przedmiotem rozważań w artykule Jerzego Żuchowskiego i Magdaleny Paździor jest zrównoważony produkt kosmetyczny. Autorzy przedstawili jego istotę oraz proces równoważenia w cyklu życia produktu. Uwzględniając wyniki analizy literatury przedmiotu oraz założenia gospodarki cyrkulacyjnej i Europejskiego Zielonego Ładu, opracowano model kosmetyku zrównoważonego. Zwrócono uwagę na istotne znaczenie odpowiedniego doboru surowców i opakowań, gospodarki wodnej i ener-

getycznej oraz edukacji konsumenckiej w dążeniu do osiągnięcia wyższego poziomu zrównowżenia. W konkluzji wskazano na perspektywę wykorzystania koncepcji zrównoważonego produktu w realizacji celów zrównoważonego rozwoju.

Ten numer „Zeszytów Naukowych” zamyka opracowanie autorstwa Jacka Postrożnego poświęcone konfigurowaniu folii opakowaniowej i jej wypełnienia w postaci mieszanki gazu ochronnego. Zaprezentowana metoda może być wykorzystywana do oceny i wyboru wariantu, który najlepiej spełnia określone przez ekspertów kryteria oceny. Autor podkreśla zalety opisanej metody w postaci prostoty w stosowaniu, wskazuje też ograniczenia, za które uznaje stosowanie przez ekspertów zbiorczej macierzy ważności w ocenie kryteriów.

Kończąc krótki przegląd treści artykułów składających się na trzeci numer „Zeszytów Naukowych”, zapraszam do zapoznania się z zawartymi w nich koncepcjami, podejściami badawczymi i wynikami badań. Życzę interesującej, skłaniającej do refleksji lektury.

Prof. dr hab. Aleksy Poczowski
Redaktor naczelny